

Kong Ahasverus, Haman og Ester. Ester har avslørt faren hun er i til kong Ahasverus. Han ser på den skyldige Haman og hever gullstaven. Haman sitter med senket hode, venter på sin skjebne. Av Rembrandt (1660), fotograf er ukjent. Bildet er frigitt (public domain).

Ester redder sitt folk¹

Da Ahashverus var konge i Perserriket innbød han til stort gjestebud. På festens syvende dag inviterte han dronningen for at alle skulle se hennes skjønnhet. Men dronningen holdt gjestebud for hoffets kvinner og ville ikke komme. Da ble hun vist vekk fra slottet.

Kongen ønsket seg en ny dronning og inviterte alle de vakreste pikene i landet.

På denne tiden bodde det jøder i Perserriket. Blant dem var Mordechai og hans fosterdatter Ester. Mordechai var i fangeflokken da kong Nebukadnesar bortførte jødene til Persia, også kalt Babylon. Mordechai ba Ester bli dronningkandidat, men sa hun måtte holde sin herkomst skjult.

¹ Denne historien er skrevet av Jødisk museum i Oslo og er i sin helhet hentet fra Esters bok i Tanakh. Tanakh er den jødiske betegnelse for Den hebraiske bibelen. Tekstene i Tanakh er, med få unntak, de samme som i Den norske kirkes «Det gamle testamente», men med en annen inndeling. Les mer om Tanakh her: <http://snl.no/Tanakh>

Kongen syntes svært godt om Ester, og hun ble dronning. Hver dag satt Mordechai i slottets port for å følge med. To av hoffmennene som vaktet slottsdøren var forbitret på kongen og planla å drepe ham. Det hørte Mordechai og fortalte det til Ester. Kongen fikk vite det, og begge hoffmennene ble hengt. Hendelsen ble nedskrevet i krøniken.

Kongen utnevnte Haman av Agag-ætten til den mektigste av sine stormenn. Haman ville at alle skulle falle på kne for han, med Mordechai nektet. Haman ble vred. Da han fikk vite grunnen; at Mordechai var jøde og ikke ville bøye seg for andre enn Gud, bestemte han at Mordechai og alle andre jøder i Ahashverus' rike skulle drepes.

Haman lot kaste lodd, «purim» på persisk, for å finne måned og dag for hevnen. Haman sa til kongen: «Her er et folk som bor spredt og for seg selv blant folkeslagene i ditt rike. Deres lover er annerledes enn hos alle andre folk, og kongens lover følger de ikke. Hvis kongen så synes, la kunnngjøre at de skal utryddes.»

Haman fikk lov til å gjøre med folket som han ville. Han ba kongens skrivere sende ilbud rundt om at alle jøder skulle drepes.

Da ble det stor sorg blant jødene. Mordechai ville at Ester skulle gå til kongen og be om nåde for folket. Han sa til Ester: «Du må ikke tro du er den eneste blant jøder som slipper unna, fordi om du er i kongens slott. Hvem vet om det ikke nettopp er med tanke på en tid som denne du har fått dronningverdigheten.»

Det var forbudt å tre inn i den innerste slottsgård uten å være tilkalt. Ester ville likevel prøve, for det gjaldt livet til hele hennes folk. Alle jøder fastet med henne i tre dager og netter. Tredje dag stilte Ester seg i slottsgården i dronningskrud.

Da kongen så Ester, kjente han godvilje. Med gullsepteret viste han at hun var velkommen og spurte: «Hva har du på hjertet, dronning Ester? Er det noe du ønsker? Om det så er halve riket, skal du få det.» Da ba Ester kongen og Haman komme til gjestebud samme dag. Også dagen etter inviterte Ester til gjestebud. Igjen forsikret kongen at han ville oppfylle Esters ønsker. Haman forlot festen glad og fornøyd, men i slottsporten møtte han på Mordechai, som ikke viste ham ærbødighet. Haman ble vred og satte opp en galge for Mordechai.

Om natten kunne kongen ikke sove og ba en tjener lese høyt fra krøniken. Slik fikk han vite at det var Mordechai som en gang hadde reddet ham. Kongen spurte Haman hvordan han best kunne hedre en mann. I troen på at det gjaldt ham selv, foreslo Haman noe staselig. Da Haman skjønnte det var Mordechai som skulle hedres, ble han både sint og skamfull.

Under kveldens gjestebud lovet kongen for tredje gang å innfri Esters ønsker. Ester ba da om at hun og hennes folk skulle bli spart. Men kongen var i villrede om hvem som ville Esters folk til livs. Da han forsto det var Haman, beordret kongen Haman hengt i galgen som var reist for Mordechai. Mordechai fikk Hamans plass blant kongens menn, og dagen som var bestemt til å utrydde jødene ble vent til fest – purim – den 14. Adar.